

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1962-1963.

2 AVRIL 1963.

Proposition de loi portant le statut des objecteurs de conscience.

AMENDEMENTS DE M. ROLIN
AU TEXTE PRESENTE PAR
LES COMMISSIONS REUNIES.

ART. 20.

Modifier comme suit le premier alinéa du § 2 :

« Les dispositions des lois sur la milice relatives aux sursis, au sursis extraordinaire, à la dispense, à l'exemption et à l'ajournement sont également applicables aux objecteurs visés à l'article 18 ».

Justification.

On ne voit pas pourquoi les seuls exemptions et ajournements applicables aux objecteurs de conscience visés à l'article 18 (ceux qui se refusent au service armé) seront ceux résultant d'incapacité physique. Pourquoi un ouvrier mineur du fond objecteur de conscience ne serait-il pas exempt du service d'intervention à la protection civile comme il le serait du service militaire, s'il n'avait été reconnu objecteur ? Bien entendu dans un cas comme dans l'autre il ne s'agit que du temps de paix.

Ce raisonnement vaut aussi pour les objecteurs qui se trouvent dans les conditions de la loi du 21 juin 1961 et pourraient de ce chef être dispensés du service militaire en temps de paix. L'observation faite par un commissaire et relevée à la page 4 du rapport de M. Flamme suivant laquelle il serait nécessaire « pour éviter tout abus que le service civil imposé à l'objecteur de conscience s'effectue en Belgique » ne paraît pas fondée. Il n'y a pas plus de raison de craindre des abus dans le cas d'objecteurs de conscience que dans le cas de miliciens. Dans un cas comme dans l'autre l'exemption prendrait fin « par la constatation faite par le Ministre de l'Intérieur et le Ministre des Affaires étrangères que l'intéressé n'a pas rempli la condition de résidence prévue au § 2 (trois années de séjour

R. A. 6341.

Voir :

Document du Sénat :

294 (Session de 1961-1962) : Proposition de loi.
164 (Session de 1962-1963) : Rapport.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1962-1963.

2 APRIL 1963.

Voorstel van wet houdende het statuut van de dienstweigeraars uit gewetensbezwaren.

AMENDEMENTEN VAN DE H. ROLIN
OP DE TEKST VOORGEDRAGEN DOOR
DE VERENIGDE COMMISSIES.

Art. 20.

§ 2, eerste lid, van dit artikel te wijzigen als volgt :

« Het bepaalde in de dienstplichtwetten betreffende het uitstel, het buitengewoon uitstel, de vrijlating, de vrijstelling en de voorlopige afkeuring is mede toepasselijk op de dienstweigeraars uit gewetensbezwaren bedoeld in artikel 18. »

Verantwoording.

Men ziet niet in waarom de dienstweigeraars uit gewetensbezwaren bedoeld in artikel 18 (degenen die gewapende dienst weigeren te doen) alleen wegens lichamelijke ongeschiktheid vrijgesteld of voorlopig afgekeurd zouden kunnen worden. Waarom zou een ondergronds mijnwerker die dienst weigert te doen uit gewetensbezwaren, niet vrijgesteld kunnen worden van de interventiedienst in de civiele bescherming, zoals hij vrijgesteld zou worden van militaire dienst indien hij geen dienstweigeraar uit gewetensbezwaren was ? In het ene zowel als in het andere geval geldt het natuurlijk alleen de vreedstijd.

Deze redenering gaat ook op voor de dienstweigeraars uit gewetensbezwaren die zich bevinden in omstandigheden als bedoeld in de wet van 21 juni 1961 en uit dien hoofde vrijstelling kunnen genieten van militaire dienst in vredes tijd. De opmerking van een lid, die weergegeven is op blz. 4 van het verslag van de heer Flamme, en volgens welke, « om misbruiken te voorkomen, de burgerlijke dienst waartoe de dienstweigeraar uit gewetensbezwaren wordt verplicht, in België moet worden uitgevoerd », lijkt niet steekhoudend. Er is niet meer reden om misbruiken te vrezen van dienstweigeraars uit gewetensbezwaren dan van dienstplichtigen. In het ene zowel als in het andere geval zal de vrijstelling eindigen « door de constatacie door de Minister van Binnenlandse Zaken en door de Minister van

R. A. 6341.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

294 (Zitting 1961-1962) : Voorstel van wet.
164 (Zitting 1962-1963) : Verslag.

à l'étranger au cours des quatre premières années qui suivent son arrivée, laquelle doit se situer dans les six mois de l'arrêt d'exemption — article 1er, § 3 de la loi du 21 juin 1961.

Ajoutons que l'histoire récente fournit de nombreux exemples de missions accomplies à l'étranger dans le corps des volontaires de la Paix, les Mennonistes, la mission envoyée par le R.P. Pire au Pakistan dont les agents s'imposent des conditions de vie extrêmement dures et accomplissent une œuvre particulièrement bienfaisante. Il paraîtrait peu raisonnable de refuser aux objecteurs de conscience l'accès à semblables activités.

ART. 29bis.

Insérer un article 29bis, libellé comme suit :

« La présente loi entrera en vigueur six mois après sa publication au *Moniteur belge*. »

Justification.

Il convient de laisser au pouvoir exécutif le temps de composer les organes de contrôle prévus dans la loi, de familiariser par des circulaires l'administration avec les dispositions nouvelles, d'organiser le service d'intervention de la protection civile auquel les objecteurs seront affectés. Une entrée en vigueur prématurée de la loi serait une source de confusion et de désordre.

ART. 30.

a) Ajouter au premier alinéa la phrase :

« Il en va de même des inscrits exemptés du service militaire en temps de paix par application des lois coordonnées sur la milice; si au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi ils se trouvent hors d'Europe dans les conditions prévues à la loi du 21 juin 1961 modifiant les lois sur la milice le délai ne commence à courir qu'à leur rentrée en Belgique. »

b) Ajouter un quatrième alinéa ainsi conçu :

« Dans le cas où l'objecteur a été exempté du service militaire en temps de paix par application des lois coordonnées sur la milice, l'exemption vaut aussi pour le service d'intervention de la protection civile. »

Justification.

On ne peut écarter l'hypothèse que parmi les inscrits qui par application de la législation en vigueur sur la milice ont été exemptés du service militaire, certains désirent faire valoir les objections de conscience de manière à avoir l'assurance qu'en temps de guerre ils ne seront pas astreints à porter l'uniforme et seront affectés à la protection civile.

Il paraît légitime de leur donner la possibilité.

H. ROLIN.

Buitenlandse Zaken, dat de betrokkene de verblijfsvoorwaarde gesteld in § 2 niet heeft vervuld (drie jaren verblijf in de vreemde gedurende de eerste vier jaren na zijn aankomst, welke aankomst plaats moet hebben binnen zes maanden na het vrijstellingsbesluit — artikel 1, § 3, van de wet van 21 juni 1961).

De jongste tijd zijn er bovendien talrijke voorbeelden van opdrachten in het buitenland vervuld bij het korps van vredesvrijwilligers, de Mennonisten, de missie die Eerwaarde Pater Pire naar Pakistan heeft gezonden en waarvan de leden zich aan zeer harde levensomstandigheden onderwerpen en bijzonder goed werk verrichten. Het zou niet zeer redelijk zijn de dienstweigeraars uit gewetensbezwaren te verbieden daarvan mee te doen.

ART. 29bis.

Een artikel 29bis in te voegen, luidende :

« Deze wet treedt in werking zes maanden na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*. »

Verantwoording.

De uitvoerende macht moet de nodige tijd hebben om de in de wet bepaalde controle-organen samen te stellen, om de administratie door middel van circulaires met de nieuwe bepalingen vertrouwd te maken en de interventiedienst van de civiele bescherming te organiseren waarvoor de dienstweigeraars uit gewetensbezwaren aangewezen zullen worden. Een voortijdige inwerkingtreding van de wet zou alleen maar verwarring en wanorde stichten.

ART. 30.

a) Aan het eerste lid een volzin toe te voegen, luidende :

« Hetzelfde geldt voor de ingeschrevenen die van militaire dienst in vreedstijd zijn vrijgesteld met toepassing van de gecoördineerde dienstplichtwetten; bevinden zij zich op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet buiten Europa onder de voorwaarden bepaald bij de wet van 21 juni 1961 tot wijziging van de dienstplichtwetten, dan gaat de termijn eerst in bij hun terugkeer in België. »

b) Aan dit artikel een vierde lid toe te voegen, luidende :

« Is de dienstweigeraar uit gewetensbezwaren van militaire dienst in vreedstijd vrijgesteld met toepassing van de gecoördineerde dienstplichtwetten, dan geldt de vrijstelling ook voor de interventiedienst van de civiele bescherming. »

Verantwoording.

De hypothese mag niet worden uitgesloten dat sommige ingeschrevenen, die met toepassing van de dienstplichtwetten vrijgesteld zijn van militaire dienst, gewetensbezwaren wensen te doen gelden om zeker te zijn dat zij niet verplicht zullen zijn het uniform te dragen in oorlogstijd en aangewezen zullen worden voor de civiele bescherming.

Wij achten het billijk hun die mogelijkheid te verschaffen.